

Megjelen minden vasárnap. Előfizetési ára egy évre 6 frt, fél évre 3 frt.

HORTOBÁGY

Egyes száma újranyomott. Lapunk számos külföldi hírtételeit elfogad: Bécumben: Braunner J. G. Wächter könyvtárkezelése.

Hirdetési díj: Négyhuzásos petit sorozat egykori hirdetésnél 5 kr.

KÖZHASZNU ÉS MULATTATÓ TARTALMU HETILAP, egyszersmind a debreczeni szünetgyelet, gazdasági egyesület, zenede- és dalárdaegylet, kertészeti egylet, takarékpénztár és több helybeli társulat közlönye.

Előfizetési felhívás

HORTOBÁGY

1866. évi jul.—decz. folyamára.

Helyben mint vidékre, házhoz hordás és postán szét-küldéssel:

Table with 2 columns: Helyben, Ár. Rows: Fél évre (6 frt), Fél évre (3 frt), Negyedévre (1 frt 80 kr).

A „HORTOBÁGY“ kiadóhivatala.

Pest 1866, junius 6.

(R. J.) A junius 9-én tartott országgyűlés az új országgyűlésben folyt le. Előnk Szentiványi több kérvény beérkezettől tesz jelentést, melyek közül legfontosabbak: Nagy Kőrös, Abony, Örkény és Ó-Kecskés helységei a fagyokozta károk orvoslását illetőleg; Kábitanyai Ferencz, a geológiai társaság elnöke, hogy az intézet országosnak ismeretkörüli és az országos pénzügyi segélyeztetik. Mintezek a kérvény-bizottmányok adtak át. Majd a hevesmegyei lenyítő-törvények kérvényére hozott határozat. A kérvény tartalma: — Engedtessek meg, hogy Csiky Ferencz egy követ, ki bizonyos kölcsönpénztári részvények miatt perben van, a pesti törvényszék előtt hallgatassék ki. Az elnök indítvány és G. H. K. javaslat folytán az ügy a kérvény-bizottmányra bízott. Kautz Gyula felolvassa az anyagi ügyek elrendezésére kinevezett bizottmány javaslatát a beállott bíró orvoslására nézve; a javaslat hírtőfő jü vitá alá. Vay Lajos hány egy napot két határozati, melyben a kérvény-bizottmány meg hátra levő ügyeit elterjesztesse. A ház e czérra junius 12-ik napját állapítja meg. Szintén Vay bíró egy új kérvény-bizottmány kinevezését indítványozván, a ház, az eddigi bizottmány működése feletti megelégedését kifejezve, az indítványt el nem fogadta, hanem az előbbi bizottmányt hagyá továbbra is tisztában.

Junius 11. Már rég idő óta nem voltunk tánni ily örökös és heves tanácskozásnak, mint e gyűlésen, melyet Szentiványi jelentése nyitott meg, melyszert Koller A. követ ellen kérvény érkezett be. Ez, valamint több kérvény folyamotványa az inség orvoslása ügyében, végre 8000 ó hlti atyán egy görög-kelet vallásfelekezeti püspökség felállításántr — a kérvény-bizottmányunk adott át. Ezután az eddigi kintások megvizsgálására kinevezendő választmányra adtak be a saavazási levek. Gyeczy E. ügyelmezésére folytán a bizottmány kötelesség leund, az 1861-iki országgyűlési kiadások megvizsgálása is, mely akkor az országgyűlés felosztására következettelen abban maradt. Ezt követte Deák F. indítványa: hogy a javaslatba hozott fölirat Ó Felsőcséreg át ne nyúltsanak, mivel Ó Felsőcsé meg előre is teljesítette az abban előadandó körömekeket. Minőnvalónti olajtant, hogy a feliratban teendő határozatiakban újra bíssanak napvilágot. Ez szemek lényegében: az alkotmány minél előbbi visszahállításán — független minisiterium stb. A határozatot ille-

töleg Deák F. javaslatot olvasott fel s azt a ház asztalára tette le. Majd Kállay és Halász követeknek, a föliraton teendő indítványozott igazságtal olvasattak fel. Kállay ezekben az inséget jobban körvonalozva a fentebb előadott szeméket erősbben sürgeti, az inség orvoslását pedig részben az országgyűlésre kéri bízni, nehogy a 68-iki visszahúások ismételtessenek. Kállay beszéde a bal oldal teljes tetszésével, de a jobb oldal rozsalásával találkozott. Hasonló szellemű a Halász indítványa. Hozes jav követte e beszédek, migsem gr. Andrássy Gy. kérdése és Deák indítványára azon határozat hozott, melyszert, a felolvasott indítványok a szordai gyűlésen becsatassanak vita alá. Megemlítendő még, hogy Kállay beszédére b. Orczy B. felolvasott, de Kállay eltávolozása miatt, a szótól előállott. A jun. 12-iki ülése napi rendjét a kérvény-bizottmány előadása töltte be. E kérvények s a többi közt Debreczen városnak ref. községére a templom, iskola és árváintézet pénztárának adó alóli fölmentését illetőleg, a leendő pénzügyi minisiteriumnak fognak átadani. A kiadás megvizsgálására megválasztattak: Csengeri U. Detrich Zs. Gubody S. Bernáth Zs. és Madocssányi Pál.

A kölpolitikai legnevezeteseb eseménye a poroszoknak erőszakos foglalása Holsteinban. Ez eseményről röviden említtük: Gablenz helytartó, mihielyt a poroszok örökzött tudomás nyit: e lépés ellen irásbeli felszólalást tette: sorogóval, mely körülbelül 3500 emberből állott, mindinkább hátrált, míg végre Altonában megállapodott. — E mindenesetre fontos körülmény következményi sokféleképen festettek Némelyek azt állítják, miszerint Holstein elfoglalása nem fog adni közvetlen okot a laburura, mit különben a császár ebeli személyes nyilatkozata orsít. — Legközelebb e tény okot adott Mensdorf grófnak egy újabb felszólalására és Bismarck gróf fölkevelére, melyben kormányának legújabb lépését elpalástolási körveletek, szokásainkat minden hiba az osztrák kormányra gördítve.

Az alsó-szabolcsi tiszaszabályozó-társulat közgyűlése.

(Vége.) 11. Ugyanazon küldöttség jelentést tesz, a múlt évi közgyűlésen tárgyalt, egyeztetett és tárgyalásból 1862-ik évből származó, még eddig be nem számolt 272 frt. 42 kr. utazási költségét illetőleg. Erre nézve, a bizottság a régi bírói irományokból meggyőződésről a rendes uti napló annak idején, a társulati igazgatóságához bontogoztaték, — valamint nyomára talált annak is, hogy a kérvényes uti számadás költésére a tiszszab. központi felügyelőség utján, 1858. március 4-ken 768. szám alatt, Egert ut által szorgalmaztaték, de az e tárgyban folyt hivatalos levelezésekből ennek, az államszabályozó bizottság elvételése, választottú lón. A bizottság tehát ezek nyomán a fenti 272 frt. 42 krnyi beszámolóban, előleg leírását mindinkább javasolja a t. közgyűlésnek, mivel ily előleg, szabályszerűleg csak a látható kiadás két harmadának erejéig lévén adhatók; a társulat ezen előleg egyszerű átvezetésével nem közösülök. A bizottság nézete helyeseltetővé, a pénztári hivatal megbizottat, hogy a kérdéses 272 frt. 42 krnyi előleg szabályszerű leírását eszközölje.

12. Olvasottat a múlt év szeptember 6-án tartott igazgató választmányi ülés főbb pontjaiban következő jegyzőkönyve.

Intézkedés tétetek a gr. Széchenyi-émlék múlt év szeptember 27-kére kitűzött felavatási ünnepélynek, részleteire nézve.

Lukács ur megbízaték, hogy az általa szóval előadott pénzügyi tervezete nézve adjon írásbeli javaslatot és nyomassa ki bizonyos számu példányban.

Igazgató bemutatja a junius 10-iki közgyűlésből nyert megbízás nyomán Szegeuden, a gőzhajózási felügyeléség közhajózása mellett beszerzett új tölgya vízi járművekre vonatkozó iratokat, melyek nyomán egy komp és 5 drb. 30 mázsat bíró tölgya-ladik, összesen 600 forint lón elkészítve; és azok a gőzhajózás által díj nélkül szállítatván fel, — helyeseltettek s az emlíkeny a leltárba felvétetni rendeltettek.

Beutattatték a mérnöki költségvetés és közgyűlési végzése nyomán, az örházak ajtó és ablakainak, valamint a gróf Széchenyi-émlék és vasúrcsatorának olaj-festékek leendő befutése végett kötött szerződés költségvetését melyszert ezen munkálatokért 5 1/2 %-nyi leengedés után 657 frt. 81 kr. o. értékben fizetendő, helyeselték tudomásul vétették.

Előfordult a budai államszámvevőségnek — már fentemlíttet átírata, melyben a társulati számadások felülvizsgálatát megtagadja. A közgyűléshez utasították.

Olvasottat végre Lucz községének azon kérvénye, melyben egy örsházly kikészítését és a Taktaközön ottani birtokokból a töltéshez elfoglalt 11 100/100 hold eddig még nem kárpótol területért 446 frt. 4 krnyi kisaajátítási díjt követel: engedélyezteték, hogy amennyiben a kérelem alapos és a kitétt díjak már további határozatok által megállapítottak, — az örház helyért 60 frt. kifizethető, a kisaajátítás után eső díjak pedig részint a község taktaközi mentesített birtoka, részint pedig a 30 ezer fytos kivetés járulékaira beszámítandók.

A társ. telekötönyvben a szükséges igazítás is megteendő lévén.

Tudomásul vétették. 13. Megtekinteték a társulati szerszámai felől az 1866-dik évről igazgató által bemutatott leltár, mely tudomásul vétetvén, elrendelteték, hogy ezen kimutatás jövőben, a társulati számadások megvizsgálását végző küldöttség által szintén átveendő.

14. Előterjeszteték a társulati 1865-dik évről szerkesztett pénztári számadás tövörös kimutatása, — a számadás megvizsgálására a szokásos bizottság kinevezése kérvény.

Vizsgáló-bírákul Debreczen város mellé, a T. Kezsi körbirtokosság és Kopély Károly ur kildetnek ki, jelentésük annak idejében beavatván.

15. Beutattatték további a társulati tisztviselőség által összehajított évi költségvetés.

Az igazgató választmányra bízattván ezen okmány kellő megbirálása, — felőle a jövő közgyűlésre indokolt jelentésteendő.

16. Öv. Tihanyi Ferencznek született Rhédei Borbála asszony pannasz emelt, a tardosi ártéri birtoka után árnyaltap kulcs nyomán s igazgatónal kivetett és örökhatalommal behajlott, terhes szabályozás költségvetés megtervezését s az emlíkenyvel s ezzel kapcsolatban az évi járandókok kiigazítását s az eddig teljesített teljes költségek visszahúzását, — végre az ártér nagyobb részének és költségeinek, testvére Thédai Ábrahámlendó átvételét kérvény.

TARCSA.

Oh mint égtem értem!

Oh mint égtem értem s mennyi kímél gyötrel! Múltam szenvedése lelkeimen mind fölél. Hűdegen taszított el égő szerelmem S ugy-e nem lesz gyönyörű hű gyözelememben? Talázz hűdegeket, közdnyit most napunknál! Hiszes-e büntetést, egy hoznalló lényt? Mennyi gumy a sorban! Hő szíven nem kellett, Most egy sugáért is hűben nyög lelked. A sors könyörtelen vagy az ember kába! Fut onnan hol rokon-kebelre találna. Téged vidóljalak, hogy boldog nem vagyok? Hiszen a te lelked kúlna tán még nagyobb! Mezey Albert.

A Sárret erdeje.

Sárretnek nevezik a Berettyó folyó jobb és bal partját. A Sárret lakói általában magyarok és több községben közbirtokos nemesek. E vidék fökezéseforrását a marhatartáson és szántásvetésen kívül az úgynevezett Sárret erdeje képezi, melynek több mérföldnyi hozsa s több ágra kinyúló rengetegében egyetlen fa sem találtatik. Miből áll tehát ezen erdő? Felelet: nádból és gyékényből. E nád- és gyékényerdő kimeríthetetlen kincsforrás volt a sárreti népek meg csak egy évtizeddel is ezelőtt; anyagot szolgáltatott háztartásokhoz, kerítésekhez, gyékényzavartokhoz stb. melyek az ország minden piacán árulattak és kelendősdőgnok árvertek. Es ki ne hallotta volna híret a sárreti pütközést? Itt volt az ó világn, a vadmadarak és halak, olykor farkasok társaságában! Itt élt le a diédok legnagyobb részét. — A régi időkben a fatár és fűrész jászitások nélkül-mával az őseink volt ingoványosul s törvénnyel és táj népek legbiztosabb menedéke. E réz az 1862-ik évben vízázatlansághal vagy rozskanarvól felgyújtatván, azóta folytonosan ég. Mig a tűz gyékényből és nádál táplálkozott, s mérföldnyiére is elhorzta pernyéjét a szél s a vidéket fajtó búzzal töltötte el, füstje pe-

Sue Jenő.

(Vége.) Előadhatatlanul jól akart Sue csak végeredője előadásra nem épen a legjobb eszközt választotta. A regények rosz októdt könyvek s különböző az évtől rosz kildélt a tiszta zslóba és a helyes világnézetre. De oly vagy volt Sue Jenő beszédehangzása ommagványal, oly nyomatékos buzgalma és komolyága, oly kildéző s szándéka és buessitása ábrándozása, hogy agyremelt által a hiedegvéri emberek fejét is fölhevítte és a tömeg igorlelkűen kedélyben oly melegkedő okozott, mely orokosnán és pusztítólag forrván fel, lángra lobbant. Ezáltal tudt és akaratá ellen többit ártott mint használt azon agyek, melyért küzdött. Egyfőrl megidérett, ezeket sőt még legfájdalmasabb módon. Tulságos durva és lézzelfogható elméletek, az elvont tanoknak szerfelett közvetlen és zslódegyességű állalunázásai, sokkal inkább veszélyesek mint gyönyölk. Hogy átlátszó alapelvek tulságos melegség nélkül világosságot terjesztessenek, hogy fogamatosan s nem enyhítelenül lassanak, köteles a kildélt azokat oly magasan és messze ragyogtatni mint csak lehet. A nap nemesnek sít a gabondra, hanem fel is növelt és megérelt azt. Ki a kildélt álló évtől gabondhor igen közel égökönkedt helyez, fel is gyujthatja azt. A másvéret kildétszeregen esillagok világitásának ne gyerték. De Sue Jenő socialis regényei lángoló fagygyűszőségek és szerkoszoszok tudóérett socialis viszonyainakra körülbelül ama rókák összekötött farkai közé lett tisz hatásváltozók voltak, melyeket a boszorgó Dantel a Phallister gabonaföldjére bocsátott. Utóladának nézve, kik a tisz, mely a veteményeket felenszűtt, nem látványl többé lángolni, ama gyujtogatóg regények gondos kildözés és helyes írást mellett legálább költészeti érdemeket megartathatnak volna. De a szerző csupán arra törekedett, hogy könyveinek egyenes, közvetlen hasznát, pillanati hatást adjon és ha csak egy kérvény tetleges tartalmú, egy falusi predikációknak szokott érthetőségével, vagy bizonyos ezalbat erejével s annak tiszta állathatósdőgvál bírtak: o meg volt előzede. Az oly tervti lelkével, mint a „Mystères de Paris“ vagy a „Julf errant“ költésgyűvöl oly órást, mit bizonyos távolságról kell megéltani s azokban a durva rozslar közlekedés és a kisebb egyenetlenségeket el kell nézni. Minnivallett ezen terjedésben előadottak a mindval formáltásokról mint minyirték elemő öledőadottak a mindval folytatónan vesztelnek azóta érdekeskedőkből és jelentőségökből, melyekkel korunkra s a jövőre nézve bírandotak, ha az

Bonyhay J.

A közgyűlés a jelen esetben nem érzi magát jogosultnak arra, hogy az egyik fél által kért kiigazítást önhatárolással eszközölje, hanem ajánlja a folyamódó urbírógnek, miszerint az ífű ügyekben egyedül illetékes törvényhatóságnál keresve orvoslást, annak idején kéljék át a tárgyalatnak a felek közti kiigazítás tényét és azt is igazoló hiteles okmányt, melyik fél hány haldjait és mind osztályú árért birtokei a tardosi határban megállapított összes árterménnyiségből?

Izvan igazolás után a közgyűlés rögtön megfeti a költségeket átvezetését; végül megjegyze, hogy a társulat a tiszszabályozási költség hátraleikó behajtása körül alkalmaszabá vett katonai eljárás, sem nem kért, sem el nem rendel, sem arra semmiféle befolyást nem gyakorolván, e tekintetben kény nyitést nem nyujthat.

A hortobágyi puszta jelen állapota.

Szomorú napok járnak a Hortobágyon és vidékén, a legszomorubbak, melyek városunk közönségét mint legnagyobb részben gazdálkodó népet érthetik, mert azon gazdasági ága van lecsúszva, melyből csak is egyedül képez minden időben pénzt szerezni: az állattenyésztés.

Fájdalommal töltik el az ember szive, ha a mostani siralmas állapotot a Hortobágyon gondoláttól is, hogy hiszen nagy ez a pusztá, hátha másik és talán nagyobb részén kedvezőbb az állapot! meg van fosztva, és szomorúsággal gondol vissza a jobb múltra és a reménybeli szebb jövőre; de ismét feljajdul jövőre a haladást kedvelő lélek, ha a pusztá mezőreza bús fiát a pásztorokat elkészerve panaszkodik, zugenőlti haljaja, mivel a tiszszabályozás által a soha nem tapasztalt, évekrol-évekre dühöngő szárazság előidézték; de no katasukk okait, mert magunknak is be kell ismerni ebeli igazságukat, hanem vigasztaljuk azzal magukat, hogy nagy Széchenyi csatornázási tervények jelteve ez irányban is fogantató véteti látszik.

Vegyük a hortobágyi pusztá állapotát részletesen.

Az ókor-csorda olyan állapotban van, hogy aki onnan öt nap alatt ókrté haza nem látja, szekerem két haza szállítani.

A szarvasmarbák általában kövérnek mondhatók, de a legelő teljes hiánya miatt ársek, laposak, ében, fáradva, inkább lefekeznek mint az eledel hszontalan keresésével fáradoznak.

A lovak, mivel alól-fölül metszőfogakkal bírnak, csak inkább tudnak valamit emi, de a sertések a legnyomorultabb helyzetben vannak.

Eső helyett csak a nagy száraz szél jár, volt ugyan a folyó hó elején a birkajárás egy részén oly nagy eső, hogy a fenekek némely része még máig is telve van vízzel, azokon van ugyan némi zöld mező, de a partosabb helyek szinte a vannak sülve ott is, de nem is eső, mert ha három óráig mélységre lecsúsz, száraz port kapnak, ki van a földréteg több ó mélységre száradva, melyet csak is az áríz rábocsátására lehetne megöltetni. Adja isten, hogy országgyűlésünk kötevények a csatornák elkészítésére működésük tökéletes eredményével, a most méltán zugenőltök szive, elismerésre, hálaér jeit. Debreczen 1866, június 16.

Dely Mátyás.

Hazai hírek.

(S.) Európa látköre sötétülni kezd. — Ki ne érezte volna már olykor ama nyomasztó hatást, midőn a közeli vihar kitörése előtt a két világból azot, egybetömörülök fekete fellegek fedik el, melyeken koronkint hosszú lángszalagokban cikáznak az az ég haragos villámai. Ily hívek előjele mutatkozik az agg Európa láthatárán, mely is ha kitört, hol fog megállapodni: a jó isten tudja. Az elmúlt hét eseményei korán sem nyujtanak vérmes reményeket a bók rre.

A porosz hadsereg már benyomult Holsteinba. Az osztrák daadárásokok a tényre minden elemállás nélkül humoveral területre költöztek át s ugyanaz nap (jún. 12.) az osztrák kormány Poroszországgal minden diplomatiai viszonyt megszakítván, gr. Károlyi berlini osztrák követet visszahívta.

Gablonz altábornagy az osztrák kivonulását Holsteinból, azzal igazolja, hogy Mantouffeli porosz tábornok csúcsanak intézkedéseinek csekély hataróval ellentállani lehetetlenég.

úrlékek maradandó művészet mint elpusztíthatatlan vakolat az ő egyipari használati öszekötvetett volna.

Minden csak megszólí áll és romba dőlözett; minden egyik napról a másakra s mintegy ideiglenesen építettett; mindenik daraboktól van tolvony, onyvezre, forrasztva, sehol kikerölköztettség. Ha valaha egy szorvott munkájának tárgzanakban megjelölése föltára jutattat, Szo Jenő volt az. O szándékosan tinte tölt el az éreket mint délláb-képet; az olvasó ördöndös a kies lánthatr felő kapkodott, ni nem volt megfogható s a körülölyvek szorint odobb mozdult; a dráma mindig a kövözök száma halaszthatott és soha sem volt mutatott — csak legközelebb. Holnap, holnap, csak nem ma! — mondá a renyegyköltő a tunya emberökkel, bár öpen nem tartozott azokhoz. Híányzott tovább a módszer, a nyelvművészet, midhen Szo Jenő soha sem mutatott fényes tehetséget. Már elein s gyengélekde természetű irmodora, mindik incorectabb életmódból lenő fölötán s az ősök lehetekör kifogyott az végére. Néha még a rendes nyelvtani szabályok is hiányzóttak. Szo Jenő másnálerethelkül változ és melleszavakkal hintözött s ha miút a régi festök oda nem tette alakjait alá a felírás, ez ny ember, ez lo, öröm-mésláirta: hogy ez szép lo, — ez nagy ember. Mnyeux (a boldog zsidóban) példaképe a nép jószívűségének. — Gábor példaképe a keresztényen felobaráti szeretetnek. Ez eszel minden meg-volt mondva.

Ha ököpön Szo Jenő a könyvészeti irmodorok utósó fofogságt és érzelmet az érnövyé elvezette, mégis megtudta tartani s fel is használta mindnyvél előbbi tulajdonságtát és önyonyt. E l nagy észlelő és találó tehetségű, de mégis ócskádramál alkotmányának tervezésében s példáltán lényezött, hogy szerzeményében hatalmas, hatékony éreket szájban s szállat az olvasót ugy megragadja, hogy jészindulást vagy kényserítve, követt a hatalmas varázslót, hová ez őt dobjja. Ebben áll Szo Jenőnek mint renyegyköltőknek való eredetisége és ereje. Az őly író, kinek a felfogás és kivitel oly ellenszönyiban állnak mint Szo Jenő, öpen nem igan nagyra lehet becseálni, de mégis mindig tisztelni kell az oly embert, ki mint Szo Jenő a legnagyobb vezemővöl kiindulási pontjából, szerfele próbátét és megtámadása után is bizonyos — mondani akarják csak emberbaráti nézetekből — keresztülverődök, és onyan fárászot s kitartó küszködés mellett, egyebet sem ért ol, mint, hogy az ölet minden kényelmét és kellenségtét hazájában, a származetés kemény fejpárójával cserélte fel.

Poroszországban, Berlinből költ tudósítások szerínt, hovatöbb átánóssá válik azon meggözözés, hogy a német kérdés véres megoldása közvetlen közel van már. Az „A. A. Zug“-nak a porosz csapatöszponostósok fölöt az írják, hogy az első hadsereg elönyomulása már megkezdözött s a napokban folytatattni fog. Az egész hadtest Alsó-Sziléziában áll föl s a Csehországha vezetö utakak akarja megszállani. A második és talán negyedik hadtest színtén az alsó-szilézia-lausitzi határon áll föl s egye-sült serog főparancsnokságtát Frigyes Király herceg veendi át. E nevezett herceg vezénylete alatt álló Lauban és Löwenberg mellett váraközös hadsereg, erejénél fogva a porosz főeregének lesz tekinthető. A Kielben egyesült porosz hadihajók mind Mantouffell thak rendelkezésre áll helyzetettek.

Az „Ave natio n a l“ szerínt az olasz hadsereg sem marad már sokáig télénységben. Mult hó utósó napjai óta már a határon áll s csak a Pöt vagy Minióctí kell átépínie, hogy osztrák uralom alatti területre nyomuljon. Melyik vonalon fognak átépíni, még bizton nem tudhatni; azonban gyaníthatk, hogy a Cialdiní hadteste fog Velencez felé fordulni s így az első-séget a Pó vonalának adnak. A segéd-hajjár Albiní ellenadmíral vezérlete alatt az Adria bejáratt átírendi Triestez és Corfú közt; V a c c a ellenadmíral hajóira Ravenna és Pola között íg fog álmódoszíni — s Persano tengennyar, a működö hajójára élen mozgalmat Cialdinival fogja combálni, hogy egyidejűleg érkezzenek Velencebe. Öz önkíns hadsereg két hadtestere osztva ellenközö utakon színtén Velencez ellen indul, az egyik hadtest Tirol hegyein át, a másik az adriai partok hosszszabán.

Az olasz hadseregek átkelését a Pón, — mint az „A. A. Zg.“-nak írják, — az osztrák teljes nyugalmot várják, azon erős meggözözésben, hogy az ellenségeknek sem is fogunk minképp megkedzetni. Az átkelés pontjának a Ferrarával szemben eső vonalt gyaníthatk s ép ezézt e vonalt a leggodosabban őrizik és erősitik.

Az „Italie Militare“ szerínt az olasz kormány eddig rendkivüli hadkészületekre 188,235,710 frankot adott ki.

A turini „P o v i n c i a“-nak Florenzéböl át jelentik, hogy Caprerába, egy futár indult, Garibaldinak azon rendelatot átadandó, hogy haladéktalanul álljon az önkíns hadseregök elére.

Ugyanez lap írja tovább, hogy a király proclamátója és L a m a r m o r a tábornok manifestuma Európához, készen vannak. Az önkíns zászlóalag védmét 40-rol 60-ra fogják emelni. A kényserkölösön 240 millió frtra fog rugni.

Velenceböl pedig a „Bohemia“ című lapnak jelentik, hogy utazók, kik Lombardiából érkeznek állítják, hogy a piemonti hadsereg mindinkább közeledik a határok felé s hogy az önkínsesek C o m o és V a r e s e ből a G a r d a tól felé szándékoznak indulni a tirol expedícióra s a piemonti csapatok közt e hó 13-át vétek azon napnak, melyen a csatát a Pó és a Mincio mellett megkezdik.

Legújabb hírek szerínt a háború ugy annyira fejlődött, miszerint az osztrák és porosz hadsereg már azon állást foglalja el, melyet az ellenségeknek közvetlenül szoktak követni. Hadtesteiket oly pontokon gyűjtik egybe, melyekről a legkönynyebben s legelőnyösebben támadhatnak s védelmi állapotba helyezhetik magukat. A Krakúttól a Rajnág szétszóró porosz hadsereg inkább kelet felé pontosították s az 5 hadtestből álló Elbe-hadsereg, Frigyes Károly hg. alatt a katonai lap szerínt Prága felé fogva nyomulni s ezáltal az osztrák haderö elszakítatának dőlözött szövetözéseitől. Mítan legközelebb ismét csauközünk övcsaukossal, talán már meg dörlöttek az ágyuk.

Az alsó-szabolesi tiszszabályozási társulat árterli költségkivetési kulcsa javításának tervezete.

A fenczimzett társulatnak mult évi jun. 19. és 20-án tartott közgyűlése által Lukács Ignác, Czegölly Lajos és Molnár György urak oda utasítottának, hogy az árterli költségkivetési kulcs javíthatásá védmét készítenek egy kimerítő s gyakorlati irateli lehetőségtét és annak módosztat nélküli felínterethez tervet. A megköztözött ennélfogva, küldetésükhez híven a teríjavaslak már elkészítették a abban tüzetetlen és kész-zelfogható érvéket kimutatván, hogy eddig a fizetésben a legnagyobb aránytalanság és igazságtalanság volt gyakorlatban, azt is öleörbösítják, hogy a körörsége jövövel, egy — a gyakorlatban életképesnek bizonyult árfejlesztési és osztályozási elő-

rásból nevezetesen a berettyói társulat eljárásából alkalmazták a társulat viszonyhoz s alapvíll kimondandóknak tartják, hogy a szabályozás öszes teríében minden érdekeltség azon irányban tartozik járulni, mely irányban addig áradásoknak kített földe érdekében a szabályozás által növekedett. Ez értéknövekedés meghatározásának biztos alapja a földterék névevizonyait és minőségét vévek.

Mivel pedig Debreczen és vidékének közönségét e nagyfontosságu ügy szerlelett érdekel, ezennel közöljük a teríjavaslát öszes terjedelmében, hogy azt az érdekeltek tanulmányozhatván, saját hasznukra értékesíthessék:

„Mindn osztályozandó földterület legelső annak megállapítása: mily mélyen fekszik az a Tiszának 1830-ik ében volt legmagasabb írja felett; vagy mily magasságon fekszik a legkisebb tiszaradás széne felett.

Más szóval annak meghatározása: hány osztály vétesék fel és az osztályok értékei, — minöz tövöbbon álljanak egymástól, azt a földnek névevizonyának és tulajdonságának tekintetébeni különbözőségeik határozzák meg.

Legfontosabb dolog az osztályok számának és különbségeinek meghatározásának minimum és maximum megállapítása. Ezek határai között nem lesz nehéz meghatározni azon osztályok számát és különbségeit.

Az osztálybeli különbségek kifejezendök azon öszszégek által, melyek a különböző osztályokba esö árterületek értéknövekedését jelentik.

Az osztálybeli minimum és maximum kérdése által érte-lik annak meghatározása, mi az öskzerint felvehető legkisebb öszszeg és legnagyobb öszszeg, melylyel egy hold árterület általában a helybeli viszonyokhoz képest a szabályozás után értéknövekedett.

Mivel vízzerkezletünkben találtnak oly teljesen természetlen szíktérületek, melyek teljesen kiszáradt állapotban vannak és semmit sem teremnek, ösöz években pedig zölözés nélkül sik vizet és nagy számköcsört alkotnak, minöre példát Madarosan legbözében találunk, — az ilyenek semmit sem nyerövn a szabályozás által, semmit sem veszövn a Tisza áradások reájök borulása által, — minden fizetés alól kihagyandók.

Osztályon kívül közzénekel tehat a teljes természetlen fehér szik mecsörtök és szik vizek.

Legelső osztályon jönnének azon kopár szikes területek, melyeket csupán a legnagyobb árízvek futottak meg, de rölok azis hamar leszaladt, és nyelket nehéz szikes természetű, amellet egyetlen padkás, lyukatolt, behasagott, kóttykás, vagy ripacos felszínnek nem csak ékvél, de még a kaszával művelésre is egészen alkalmatlant tettek — és így melyek vékony legeltetésnél egyéb haszonvétre nem is képesíthetök.

Ezekre nézve jó lelkiismeretével el lehetne ugyan mondani, hogy ríjok isten áltála volt a víz s az áradásoktól megmentés által haszonvetésükben nem nyertek, — amennyiben mégis bizonytalan volt az áríznek nikori előjövetele s a nettala előjív viz a legeltetést zavarta a még előjehető, a tulajdonság gazdasági rendeltetésre hozhat, az áradástól bizosságon, értéknövekedés számítható fel.

Ez értéknövekedés azon különbözőségöl áll, amennyivel töböt ér a tulajdonság az ártili bizosságon azon gazdagabb mezönl, melyet az előjív áríz az ily hátas kopár földekön övvelne, — kétségtelen, hogy a jobblét értéke csak igen kevés lehet. Meggözözésünköz képest nem tesz töböt holdankint évi ö krútl.

Tehat az ily földek értéknövekedését fölvehetni holdankint egy frta. Ugyanez osztályba tartoznának hízszük, az oly emelkedett földek is, melyeket csupán az 1830-ik évi írt futott meg, melyek szikes vegyületűek s ez okon sovány kalászok, vagy csekély színtölölök. Ezek az árízvöl keveset szenvedtek, a szabályozás folytánán állván értéknövekedés igen keveset nyertek, keveset értek azéltt, keveset örnek most is.

Legmagasabb osztályba jönnének azon földek, melyek a szabályozás előtt állandón viz alatt fektöztek, nádvígára sem voltak alkalmasok, hanem vagy sik vizet, vagy hasznatlan kákt és kollókonyus mecsört képeztek, de most már egészen vízmentesek, kiszáradtak, amellet egyetlen síma föltöllet, — mely termö telvény-talajjal bírnak s öszl vetés alá is biztosan meghelyezhetök, a legbiztosabb növényeket is, mint búzát, repcezt, dohányt, tongerlit, kondort, napraforgót megertermelnek.

Ezeknek szabályozás előtt évi jövödelme nem lehet több-ron folvoni holdankint 24 krútl. Az ily földek ökköri töködrök tehat nem volt több 4 frtál, mostani jövödelme pedig 6 — 6 frt.

Debreczeni színház.

(Y.) Junius 9. A debreczeni színház-nyugdíljártóztól alaptökényének gyarapítására: „A fohér szegfű“ vigjáték 1 felv. Daudet és Manuel után fordított Szerdahelyi Kálmán. Ezt megelőzőleg jött „Ha nem káromkodék“ című vígjáték, Dertön után fordítva ugyancsak Szerdahelyi Kálmán. — Cres társulatok, melyeknek káoszerepészre s betanulására kelt volt a pénzt és drágán lolt vezetgetni, különösen a pórszók világban. Mindkét művészesked csupán az adott némi érdékeséget, hogy azokban az ép itt idözött Priello Kornélia asszony lépés fel, ki a „Fohér szegfű“-ben Anjalbert marquis s a másik darabban Meyer bárónét játszott önékiségtel. Szerdahelyi Kálmán, a „Fohér szegfű“-ben mint Vizez s a másik darabban mint Kármókörö C a d i l l a c lépés fel, azonban jelentéktelen szerepeltől mit sem csinált. Roszabb két színarabot szándékosan sem lehetett volna kiszemelni s mi több még nyelvezte által sem lehet e közönség a mi hiányiért kárpótolt, amennyiben ilyenek: „Történe“, „Jogy néz ki“ stb. csak ugy benszegetek mindenk darabban. Öhajlandó lenne, hogy — mivel a színművek részben a nyelvi művelésre szolgálják, legalább gondosan kijavíttatnánk, mielőtt színpadra kerülnek. Hélyesen eszelekedett az igazságtól, midőn a két vigjáték közt dalok előadásával töltök ki. Elözér Marczellóné kedvessé hangját élevezék, ki Kovács E. „Késörgő leány“ című magyar dalát énekelte. Utána Meggyaszay Ilka dalolta a „Fehérjasszony“ című dalt, sok kellemes és bensöséget. Herold „Zanpa“ című dalművét a magánál Tanager énekel, szép precízitován; Wuschling „Mayer kottós“ át pedig Marczell és Marczellóné. Mindnyajök öneke zajos taps által méltányoltat. Telt színház.

Jun. 10. „A dögben“ vigjáték 2 felv. Irta Balázó Sándor. A kedélyeleventök kls vigjáték, deazára, hogy már nálunk nem épen újság, mégis esaknánk annak légrövést bírt. Nem esuda, mivel előre tudta mindenek, hogy annak értékeségtét Priello Kornélia asszony művészi jétára hatványozni fogja. A ventségy-művészt (Szemiramina) játéktól — mondannánk is alig kell — a közönség lelkesült teletszenök zajos nyílvalanságra gyakran megszalasztá. Szerdahelyi Hámor, a hígnadót Józan gondolközök förtök hi képet állítá élenk. Dráguss (Lelekes földbirtokos) sok eredetiségtel játszott. A több szerepöl is általában vétekelédt azon törékvében, hogy az előadásban a kellö

öszinggzat meg no rontassék. Közönség ez este is szép számmal volt jelen.

Jun. 11. „Hugonották“ Mayerbeer ö felvöndös dalműve. — Eltekinthetö attól, hogy mind a férfi-mind a női-dalok igen gyönyö jelenek arra, hogy ily nagyözöndök hátú határára tövényöl szöglödelésen. ha a mindkét énektes kövöl művelöknek szóben sikerült önékelöt ligyetlenmel hízörök, lehetök, hogy fölötök dícsérettel nem emlékezünk. Nem kell föltölük azt sem, hogy most rendes orchester hiányában a dalművek zongora- és pár vonó-hangszerek kísérete mellett atának s Jakobi karmenter urak valában kiváló érdeme, hogy e dalműreményünk felett csnyire sikerült. Valis Margit Marczellóné, Nevers gróf, Tanager a fegyvernök Marczell é volt. Ezekékröl a legnagyobb ölmérselést lehet szölamunk. E három jeles kez-meltán keilvenze a közönségtnek, mely jövöre való szerzőltetését melogen ölnjúi. Reszler (Raúl) s Reszler önlöl az igyekezetét ölvitnünk nem lehet; kár, hogy kordoztözött s már nagyon léjtszött hangjuk, buzgalomkál lépést nem tartott. Ördán ördő Meggyaszay Ilka volt. E tehetséges fiatal híly, szorgalmas tanulós mellett még sokra vihető. — Közönség ölrögé szép számban volt képsível.

Jun. 12. „Dözsa György.“ Eredeti szomorujáték 4 felvöndös. Irta Jókai Mör. A ezismerepben Róney lépés fel. Játék megrendö, valóban művészi volt s léghatosabb öt, midőn a föraknak kegyelmet ösz és a bürtöben való jelenete (Sály Lörával. Szakál Róza (György arája) kedves jelenség volt s különösen véglemetlenül, szép bensöségtel játszott. Kadoczky Irma (költö) helyes hangulójával ösz és örszéssel szavalt; ily szerepökben mindig örömmel dövölöljük öt. E gyönd (Szolucra), Dráguss (Barnabás), Gárdonyi (Sznypal), Horváth (Lörinez denk) játéka színtén dícsérettel érdemel Hornamirza (Hegedüs) kövös tiszsz és méltóságtal adta szerepét; Jolo, hogy nem tanulmányozát azt kellöge.

Jun. 14. Róney jutalomjátékaul: „Vas-álaröz.“ Francia törtönetü dráma ö szakszabban Arnold és Tournieröl. Fordítottá Garay János. Róney (D'Aubigne) mint rendezöt, ugy most is kitönöglöt játszott a több ízben zajos kihívásokban s öljözesekben részestöl. Drágussnak (Gaston) több jelenete jól sikerült, különösen a két utósó szakszabát jelenetet. Gárdonyi (St. Mars) szépen játszott, csupán a rejztöködelőn ölnögtözött volna több kifejtöget. Dözsa (Ostange), Föltényi (XIII. Lajos), Szakál R. (Marie) dícséretesen megfeletek szerepöknek. Közönség közép számmal.

között ingadozik, sőt tudnak egyes helyeket, hol 8-10 frt. évi haszonból is fizetnek holdanként az ily térek után. Ezen földeknek holdterük tehát 80-100 frt. között van. Anonban közép és engedékeny számfással ezen földek értékét csupán 64 frta vőlnek felvéendőnek, és így az értéknövekedés maximumát 60 frtban megállapítandók. Ezen földekre nézve ez ár, annyival inkább felvehető, mert jóllehet a szabályozásnak áldásos gyümölcsét évek óta élvezik, mégis a szabályozás terhéhez, eddigelőt ugyazóval alig járultak valamivel, fizetvén t. i. az első kivetés szerint holdanként csak 10 p. krt.

Az értéknövekedések minimuma lenne tehát 1 frt., maximuma 60 frt.

Ezen két minőségű földek között még négy osztályt vélünk megkülönböztethetőnek, u. m.

Azon térek, melyek szabályozás előtt állandóan vízállások voltak, de nádvágságnak hasznát hajtották, — vagy ha nem voltak is állandóan víz alatt, a Tisza minden kiáradása alatt szemvetők, elposványosodtak és zombosodtak s a mely évből vízzel szabadok voltak is, ősz és téli legelőnél vagy legelőb gomba növényzetnél egyebek nem teremték, most pedig már egészen kiszáradtak, gazdag termő talajjal bírnak, eke mint kasza alá egyiránt képesítettek.

Ezek értéknövekedése felvehető 45 frtban.

Ha már az ily zombosodott földek eke vagy kasza alá átmi-veltettek, akkor ezek értéke az 1-80 osztályé egyenlő. — De mivel az átalakítás a tulajdonosnak költségbe került, ennek fejében leszámítandó holdanként 15 frt. és az értéknövekedés 60 frt. helyett felvéendő 45 frtban.

III-dik osztályba sorozandók lennének az oly földek, melyeket az árvis gyakran megfuttatót ugyan, de nem módszeresítőt el, — a melyek eddig feltételek kaszálóul szolgáltak, termő televénytalajjal bírnak, jó szántóföldeket alkotnak. Ezek értéknövekedése számítható 30 frta.

Ugyanez osztályba sorozandók azon lapályosabb területek melyek szabályozás előtt el voltak fenekesedve, s még most is oly lapályosak, hogy azokat, habár televénytalajjal bírnak is, szántóföldként használni biztosan nem lehet, de jó szelid kaszálókat szolgáltatnak, vagy ha már szántóföldekké váltak is, ezt a tulajdonos a szabályozás után, saját erején és költségén készítette, belcsonatorzás után eszközlött.

IV-dik osztályba jönnének azon lapos szik talajú térek, melyeket gyakran elárasztott az árvis, de most már egészen kiszáradtak, azonban szikes természetűek négy, okszerűen szántás alá nem használhatók, csupán középszerű kaszálóul, vagy jó legelőül szolgálnak. Ezek értéknövekedését tehetőjük 15 frta.

Ugyanez osztályba jönnének azon hirtas teretek, melyeket csak ritkán ért az árvis és televénytalajjal bírnak s jó szántóföldként szolgálnak.

V-dik osztályba jönnének azon emelkedett teretek, melyek csupán a nagyobb szériú áradásoknak voltak kitéve, de rólok az árvis hamar lefutott és így melyeken az árvis a tulajdonosnak nem kárt, csak alkalmatlanságot okozott, — azonban szik talajú miatt eke alá nem valók, de sima földek, tömött füvet teremnek. Ezekre nézve tehát, csupán az árvis által okozott gazdálkodási zavartól biztonságban alapszik az értéknövekedés mit is fölvehetünk 5 frta.

Ugyanez osztályba sorozandók azon hirtas, szabályozás előtt is szántással használt televényföldek, melyeket csak az 1830-dik évi árvis futott meg.

Végre ez osztályba sorozandók azon ármentes szigeteket is, melyek 500 holdon alól kiterjedésben találhatók.

Ezek szerint a termékeknek tészték kivételével, lenno hat osztály; az

II. osztály érték növekedése 60 frt.

III. " " " " " 45 " "

IV. " " " " " 30 " "

V. " " " " " 15 " "

VI. " " " " " 5 " "

Egyébiránt az osztályozási cleveland áttekintés végett a következő táblázatban összevontattuk:

Table with 6 columns: I-6, II-dik, III-dik, IV-dik, V-dik, VI-dik. It lists various types of land and their corresponding value increases, such as 'haszonvehető föld', 'szántóföld', 'szikes talajú térek', etc.

Jegyzés. A teljeseen szikes területek, terméketlen szik kutyványok és még most is szik vizek, osztály ébe fizetésen kívül hagyhatók.

Mihelyt kifejlesztve lenn az, hogy vízzerkeztethetők hánny hold mentesített tér találatok minden osztályban, azonnal kiszámíthatóvá válik a mentesített földek, a szabályozás eredményeként bekövetkezett jobboldatnak, vagy nyert haszonának értéke.

Mennyibe került ezen értéknövekedésnek előállítás, vagyis mennyibe jött eddig a szabályozás, azt a pénztárnoki hivatal kimutatja.

Mennyi esik ez összegből az értéknövekedés minden forintjára, egyszerű elosztás doka. Példán:

Ha az összes értéknövekedés lenne circa 2.000.000 frtot, az összes szabályozási költség menne 2.200.000 frta, akkor az érték növekedés, minden egy frtjára esnék a szabályozási költségből mintegy 18 kr.

Hogy mennyi esik minden egyes birtokosra, azt földének kiterjedése és osztály szerinti kiszámítási a legegyszerűbb számolási munka, például N. N. birtokosán van

Table showing land area and value for N. N. birtokosán: Borzikenföldben 1-80 oszt. föld 100 h. ennek ért. növ. 6000 frt. Ugyanott 2-ik " " " " " 27.000 " " " " " " " " " 1500 " " " " " " " " " 750 " " " " " " " " " 150 " " " " " " " " " 50 " " " " " " " " " 50 "

Összes érték növekedése 38.050 frt.

Ennek minden forintjára jön a költségből 18 kr., mi is kizozza, hogy N. N. fizetni tartozik 6489 frtot.

(Vége köv.)

Debreczeni hírmondó.

A szinügygyelet f. hó 13-iki választmányi ülése alkalmával állandó színházunk jövőjé ügyében több oly tárgy merült fel, melyek olvasinktól kétségkívül érdekelni fogják, azokat röviden következőleg foglaljuk össze: 1.) Először elöadván, hogy a helybeli szinügy bizottság alapra helyezését tárgyoz — s a városi hatóság által elfogadott s filterjesztett terjesztéséről a neml. helytartótanácsnak f. é. 37. 582. sz. a kelt s közelebből beküldött intézményre csak elvileg helybenhagyást foglal magában s a végleges engedély megadását bizonyos utólag kipótólandó hiányoktól látszik függővé tenni, ily körülmények közt az ez alésre meghívott polgármester Szöllösy János urat azon nyilatkozatára hívá fel: vajjon ekep a városi szinügy nézve a fennemlített terjesztési szerinti intézkedések a fentírt intézmény végsőralapjában folyamathat tetszők-e? — Polgármester ur az aggyalt teljesen eloszlatandó, kijelenté, hogy ő a maga részéről a szóban felf. helytartótanácsi intézményt a szinláz ügyében való intézkedések folyamathat tételére elegendő alapot nyújtónak — s a végleges engedély megadását is teljes bizonyossággal bekövetkezőnek tartván, szükségesnek látja miszerint az intendans és ezzel együtt működő bizottság melébb megvitatassék, hogy a szinintézmény terjesztéséről és egyéb sürgős intézkedések iránt a lépések mielőbb megtethessenek; ígretet tén polgármester ur, egyzersmind arra nézve is, hogy a terjesztést kivételhez tartozó pénzösszeg előteremtése is, — mennyiben a tervezett 14.000 forint a kibocsátandó részvényekbekezevények teljesen is nem árusíthatásá mint egészen be nem jönné, — eber gondoskodásának tárgyát fogja képezni s e tekintetből a t. közegtanácsot sürgetőleg összehívandó a végett, hogy a most már 13.000 frtot tevő szinláz pénzalap által biztosítandó kölcsönzésre töle meghatalmazást nyerjen. Végül ígerte, hogy a létesítendő pénzügyi muténél a t. közegtanács, a szinügygyelet irányában leendő viszonyának meghatározása céljából egyteltnékhz hatóságl eljárását körvonalozó átiratot fog intézni. — A választmány, polgármester ur a nyilatkozata által a szinügyben lévő ügyben a helytartótanácsi intézmény határozatlan kifejezésből keltekezett aggyalt eloszlatva látván, végzéssé lón, hogy a szinügy tárgyában való intézkedések a terjesztés alapján a választmány részéről haladéktalanul folyamathat tessenek. 2.) Indítványba hozatott, hogy mielőtt a választmány a terjesztést végrehajtását megkezdené, két külön küldetésnek lenne alkalmát, melyeknek tagjai azonnali megválasztásukra lennének: a) a törv. felhatalmazásra tartozó közegok — jessél az intendans, bizottmány, titkár stb. utasításait kidolgozni. A másik pedig a törv. kivételre szükséges pénzösszeg előteremtésére vonatkozó utasításokészítést s általában magára az egész vállalatra vonatkozó pénzügyi eljárás kidolgozását nyernő feladat. Az indítvány elfoglatlavan, az első helyen említett küldetésbe Komlóssy Imre választm. tag elnökölése mellett, Armós Balint, Fráter Imre, Korokos József, Kiss Sándor, Komlóssy János, Oláh Károly, Tölgyesi László választm. tagok; — a másik ugynevezett pénzügyi küldetésbe pedig Csannak József elnökölése alatt s polgármester Szöllösy János ur körvonalozására mellett Laky Lajos, Szepessy Gusztáv, Tölgyesi László, Farkas Lajos választm. tagok megválasztottak; utasított adatván mindkét küldetésnek, hogy munkálataikat sietve teljesítsék be és pedig az első annálmielőbb, mert míg munkálataik be nem mutatják, addig az intendans és Stós bizottmány tagjai stb. meg nem választottaknak. Előbb Csannak József ur pedig megbízott, hogy nevezott küldetések munkálatait tárgyalandó választmányi ülés tárgyán köv az intendans de voie működésü bizottság választmány is tesse ki. — b.) Indítványozott, hogy a közlekedési munkába venendő szin szinintézmények mintól jobban intézkedés céljából a magyar szinintézmények hírnapj felhívás tészték köv. Az indítvány elfoglatlott s a felhívás lapunk e számban olvasható.

A helyben alakulandó „kereskedő ifjak társulata” ügyében un egy hoto tartatott az első alkalmal gyűlés, t. Csannak József ur elnököle alatt, hol elnök ur lelkes beszédjében burdítólag kiemelő e társulat szükségét és üdvös voltát s nemes célját; azután áttérve a legelső teendőkre, indítványozó: hogy az alapszabály tervezetnek kidolgozására és a kereskedő testület elnököléségre az olv iránti pártfogandó felkérésre bizottmány választassék, mely indítvány elfoglatlott s — a választmány eredménye a következő lón: az alapszabályok kidolgozására t. Csannak József ur általános szavazattal bizottmányi elnökölék, tagok: Veszprényi Károly, Ersek Lajos, Karcsony Kálmán, Mikovics Gyula és Szöllösy István választattak meg. Ez utóbbi visszavetés, helyét az utána legtöbb szavazatot nyert Szallér Emil tölte be. Ez őt bizottmányi tag a keresk. testületi elnöké felkérésére is megbízott.

A Konyár melletti S ó-t-6 fordulón f. hó 10-én tartott az idei tavaszi bál bál. E táncszivagnal, — mindamellett, hogy a terem nem felt meg a zsúfoltságig, — igen kedélyesen ment véghez s világa virágját folyt a tánc. A bál közbeszédet debreczeniek és leginkább a környék falatagsa képező. A szép hölgykoszorúnak két oly bájos virágzást emelt ki ez alkalommal tudósítók, kik e sarról bában meg először jelentek meg: Sándor Marika és Oina s ilka kislányok. Kedvesen lepte meg ezáltal a sűrű látogatóit Tornay Ferencz bárdónok ama buzgalma, melyszínt legközelebb egy terjedelmű és számos szobával ellátott épület emelendő gyarapítási a közönség kedélyelmét.

Néhány nap óta Vidéki Ferencz sikeres mütétéről ismert postai fogorvos idözik városunkban, ki rövid ideig itl tartózkodván, nem mulasztottuk el e kedvező körülményt olvasóinkkal tudatni. Vidéki ur mindentelje fogorvosai mütétre, de különösen a művészet egyes fog — s fél és egész szájdárbokunk

behelyezésére ajánlkozik s kész elvállalni a fogak plombázását s hiányos fogorok javítását. Lakása a „fehértó” szálloda 11-ik szobájában, hol naponta reggel 9-től 12-ig, d. u. 3-tól 5 óráig a közönség rendelkezésére áll.

Lason czi László t. munkatársunk sikerült könyvmatemu arczképe e napokban jelent meg Pesten Veresy Soma kiadásában s városunkban is kapható Telegdi Lajos könyvkereskedésében.

A drámai színésznek, a színházi idény letelével tartandó négy előadására a városhatóság a világitást ingyen adja. E négy előadás jövedelme a drámai színészek közt fog aránylagosan fölosztalni.

A czeglédutczán Matkó Ferencz kyllék kutmester által furrott kut munkálatai már bevégeztek. Kib e kut vizet ielőlék, azt igen jónak találák. Mint halljuk, pár hét múlva e kut a közhasználatnak átengedtetik.

Meghaltak: Jun. 6. Pánu. Bözörényi Lajos I. Mária 1 hotoz. Czeglédi. Sallitgyi Gábor I. Júlián 12 éves. Fiacsu, Kosza János 38 éves. 7. Nemes István I. Zsuzsanna 20 éves. Pánu. Szabó Mihály I. Sára 1 1/2 éves. Kózkórház. Kolmári Imre 18 éves. Ósv. László Sándor Ulfalusi Katalin 75 éves. S. Hatvan. Kátlay János I. Erzsébet 10 hóposz. Kózkórház. Gyenge Mária 40 éves. 9. Kózkórház. Nagy Zsuzsanna 30 éves. 10. Pánu. Nagy József I. Gábor I hóposz. Hegyi Sándor I. Gyula 1/2 éves. 11. Czegléd. Nagy Gábor I. István 1/2 éves. Ujvári József I. Sándor 10 1/2 éves. 12. Kózkórház. Árva Papp Júlián 16 éves. 13. Hatvan. Báni Erzsébet I. Lajos 1/2 éves. Pánu. Agoston Sámuel 83 éves. 14. Hatvan. Harangi István I. József 1/2 éves. Csapó. Ósv. Juhász Jánosé Hadházi Sára 71 éves.

Vidék.

Köszönytöl junius 14-ről írják nekünk: „Márczius óta földünk még soha sem ázott meg két ujvíra s amiatt semmi legelőnk; luczarnasunk első gyér kaszálást kivéve semmi széknek s ugyanannyi ősz és tavaszi vetésnek, annyira, hogy csudájára járunk az oly táblavetésnek, amilyek remélhetőleg még megadja magyát. Amely tengeri kórokat vétetvén, a tavaszi nedvességel ki birt kelni azt a fagy megölte; a többi pedig nagy részt még is Morpheus karjai közt nyugszik. Azon kevés kiválasztottnak döhánya, kiknek kutyjokból a víz még nem apadt ki egészen s ültethettek valamennyit, a földben száradt el; a többi pedig a meleggyón halokkál palánt képezben. A meggyótt repce nagy részt lakarmányon vágatott le. Sajátságos, hogy a szomszéd nádúrván, szoboszló határok és a Hegyes, valóságos igéret-öld e miékk mellett. Késébe volnának efelett: hol és a drágaság miatt hogyan szerezzük be jövendő szükségleteinket, ha nem tudnánk, hogy közölben kiülvünk csak az Ellep, A nyálháza és a Kócs osztrók helyetlünkben. Nemcsak kíváncsok, de életkedők, hogy a tisztaságbóljárás társulat, csatornák utján viet bocsátasson a Tiszából, ellenkező esetben, még ily vizet sem tudom hol fogunk kaphatni. Adja isten, hogy legközelebbi tudósítom ne hasonlítson a vézmadár jesszé hangjához.”

Irodalom.

A Vértési Arnold szerkesztésében megjelenő „Képes világ” 5-ik füzeté b és változatos tartalommal a napokban küldetett szét. E folyóirat mind tartalmára, mind kiállítására nézve oly mi-gondolva van összehálva, hogy minden eneml külföldi vállalatot nélkülözhetővé tesz s a közönség pártolására annyival inkább érdemes, mivel kindó a tiszta jövedelem 5%-ját az írói segélygyelet alapítékének gyarapítására ajánlák fel.

Beküldött szerkesztésünkhöz: „Az angol forradalom története I. Károly haláláig.” A vastag csaknem 500 oldalra terjedő mű, mely a híres francia történetíró Guizot Ferencz után Fésüs György correct fordításában, Heckenast Gusztáv erimképes kiadásainak legutóbbi kötetét képezi, mindazok előtt kiváló érdekel fog bírni, kik a francia történelem ezen egyik legérdekesebb koránakval kőzönségből olajtanak megismerkedni. Ár a 2 frt. Kapható Debreczenben Csabty és Társ a könyvkereskedésében.

A „Pester Lloyd” f. hó 27-iki számában kövölve van, miszerint Syderhelm műkérését az 1864. év jun. 4-ki fagy után vissza metszven az elfogyott szőlő hajtásokkal, új hajtások keletkezés a tököken, melyek az elhaltat fől decazra nemcsak hogy virágzóttak és gyümölcsöt hoztak, hanem a gyümölcs be is őrt mindamellett, hogy az előjárás azon évben hűvös és esős volt. — A megmetszés részkörül is szükségesnek tartjuk, — azonban azon megkülönböztetésről, miszerint azon hajtásokat, melyek teljesen elfogynak, egészen, melyeknek ellenben az alék egy-két szem még él, annál gyöngyöb vagy erősebb a töké, egy-két szemre visszametszendőknek tartjuk, melyeknek viszont csak totoja vagy 1/2-da fogyott el, az olvolyok részt tartjuk elfárváltatandók, még pedig olyformán, hogy a mutatóndó a fagyott részöl le maradjon úgy, hogy a fagyoson alól ég fűrtök le maradjak, ott csak a hajtásokon vissza, nehogy az elavuló törtérvén a metszés, a novv folyda által a töké sok erőt veszítsen.

Felhívás. *)

Mindazok, kik az intendatura által kezelendő debreczeni állandószínháznál a jövő színháziévben dráma-, népszínmű-, opera- vagy operette-számokban magokat alkalmatlantól kívánják, — ezenem felhívunk, hogy eziránt ajánlatokat, a szerjéket megnevezése, a repertoir eloszrolás s lecsok lehet saját fényképek csatolásá mellett, szinügygyeleti elnök Csannak József urhoz Debreczenben melébb nyújtsák be; megjegyzésül, miszerint a karszemélyezteté szerződésére nézve a hangjegyek ismerete előnyül szolgál.

Debreczen 1860. jun. 18. A debreczeni szinügygyelet választmánya.

Kérönek a hazai lapok t. szerkesztésügel a felhívás szíves átvételére.

Tormonytár.

Debreczen. Junius 12-dikén Tiszta busz 4 frt 20 kr. kétszeres 3 frt 50 kr. rosz 3 frt 40 kr. árpa 2 frt 20 kr. kukorica 3 frt 30 kr. zab 3 frt 30 kr. kolos 3 frt 40 kr. Egy mássa szalonna 31 frt. szén 1 frt 60 kr. szalma - frt 90 kr. 1 font szalonna 28 kr. disznóhús 10 kr. marhahús 15 kr. só 9 kr. 1 tőse disznószőr 40 kr. Buzomvárad. Egy pár jános okor 198 frt. egy pár végtó tohung 120 frt. negyedü tiszta párja 168 frt. harmadü tiszta párja 78 frt. rugott horgu párja 40 frt. igás lö párja 98 frt. serdüs párja 27 frt. juh párja 19 frt.

Erőműhelyfalva. A junius 7-én szerdai heti vásárban a

termények a földmunkákra következők voltak: Tiszta buza mérője 3 frt 50 kr., kétéves 3 frt 20 kr. rozs 3 frt 80 kr., tengeri 3 frt 20 kr. árpa 1 frt 80 kr., zab 1 frt 50 kr. kőles vékjája - frt - kr. szalonna mészája 32 frt, marhabús fontja 11 kr. (V.)

H. Bőszörmény, Junius 11. - T. buza 7 frt 40 kr. kétéves 6 frt 20 kr. rozs 6 frt 20 kr. árpa 4 frt 40 kr. zab 4 frt - kr. tengeri 6 frt 50 kr. kőles 6 frt - kr. 1 méssa szalonna 28 frt. 1 font marhabús 12 kr.

Tassád, Junius 8. - T. buza 4 frt 25 kr. kétéves 3 frt 60 kr. rozs 3 frt 20 kr. árpa - frt. kr. zab 1 frt. 60 kr. tengeri 3 frt 60 kr. kőles 5 frt - kr. egy méssa szalonna 26 frt. széna 1 frt - kr. egy font marhabús 11 kr.

MENNYBEND
a tisza menti vaspályán, 1866. Május 1-6-án kezdve, továbbá rendeléig.

Table with multiple columns listing railway routes and fares. Columns include destination (e.g., Bécs, Pest, Szeged), class (első, második, harmadik), and price. Includes a note: 'A kővetleni állomások indúlás idejé, a minden pályaudvaron kifüggetlenül részletesen van kimutatva.'

H I R D E T M É N Y E K.

113dik ARJEGYZÉK
az „István” gőzmalom gyártmányairól.
(Debrecezen költségmentesen, késpénzfizetés mellett, csakúgy értékben kötelezettség nélkül.)
A. osztályi darn vagy szemő 12 frt. 40 kr.
B. ugyanaz apró 12 frt. 40 kr.
C. dara közepesre 10 frt. 60 kr.
1. királyliszt 11 frt. 60 kr.
1. langliszt 10 frt. 60 kr.
2. montliszt 9 frt. 60 kr.
3. szemliszt különös 9 frt. 60 kr.
4. ugyanaz 8 frt. 20 kr.
5. fehérnyérliszt 1-1/2 rendű 8 frt. 20 kr.
6. ugyanaz 2-ik rendű 7 frt. 60 kr.
7. barnakenyérliszt 6 frt. 60 kr.
Közepesliszt 7 frt. 60 kr.
Hozliszt 1-1/2 rendű 7 frt. 40 kr.
Hozliszt 2-ik rendű 7 frt. 40 kr.
00. árpakás 15 frt. 60 kr.
1. árpakás 13 frt. 60 kr.
2. árpakás 10 frt. 60 kr.
3. árpakás 8 frt. 60 kr.
4. árpakás 6 frt. 60 kr.
Árpalisz 10 frt. 60 kr.
Dereke 10 frt. 60 kr.
Labliszt 1-1/2 rendű 3 frt. 60 kr.
2-ik 3 frt. 60 kr.
Korpa 40 frt. 60 kr.
Butna 40 frt. 60 kr.
Minden saádért 1 frt. fizetendő, E betétet azonban a vevő visszakapja, ha a saádokot, az elvettől számított legfeljebb 3 hó alatt, hiba nélkül, bemenetesen visszaküldi.
Ülővétel mellett visszaküldött saádok nem fogadjának el.
Debrecezen 1866. Junius 10.

30. szükség esetére július 30-ik napján d. u. 3 órakor, a helyszínen tartandó nyilvános árverés útján bíróság el fog adni. - Az árverési feltételek a telekvivaltat iródjában megtekinthetők - Kelt Debrecezen a városi törvényszék telekhányvi tanácsának 1866. máj. 16-án tartott üléséből. 4-3

400 birkának
legelő kiadó. - Értekezhetni Stehczinger Antal urnál. 2-3

400 birkának
legelő kiadó. - Értekezhetni Stehczinger Antal urnál. 2-3

Arverési hirdetés.
Sz. kir. Debrecezen városi törvényszékének telekhányvi tanácsa által közhírré tétetik, miszerint Nagy András és neje Csáka Julianna által időközben Molnár András és neje Kócsy Juliannának eladott ingatlanokból 400 afdra becsült, 970 [] aliterjedése szűlő, folyó 1866. évi július 10. szűkesség esetére augusztus 10-ik napján d. u. 3 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverés útján, bíróság el fog adni. - Az árverési feltételek a telekvivaltat iródjában megtekinthetők. - Kelt Debrecezen a városi törvényszék telekhányvi tanácsának 1866-ik évi május 3-ik napján tartott üléséből. 4-3

Mayer G. A. V. boroszlói gyáros
FEHÉR MELL-SZÖRP-JE
(weißer Brust-Syrup)
ittök egészségteljes halóság s tisztó forrósság által igazolva.
mindenemű idült köhögések, mellfájások, náthák, elévült rekedtség, torokbántalmak s tüdő-elnyálkásodás ellen eddig még kielégítő siker nélkül soha nem használtak! - Ezen szörp mindjárt az első használatnál feltűnően jótékonyan hat, - különösen gőres köhögés és számarhurutnál; elősegíti a nehézség megaludt nyálka-kököpést, a gégeingert azonnal enyhíti s rövid idő alatt elűvöltja minden, - még az oly heves és gonosz aszkór-köhögést is s a vérhánnyást.
Debrecezen kapható egyedül.
Borsos Ferencz
Kigyó-hoz címzett gyógyszerárban.

Hirdetmény.
Sz. kir. Debrecezen városi tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a város tulajdonához tartozó követhető javadalmak egymint:
1. Sámsóci udvarház.
2. Szaváthi regále 1866. nov. 1-1/2 napjától számított 3 évre.
3. Szaváthi 524 hold 1-1/2 napjé föld.
4. Szaváthi 682 hold 2-ik napjé föld.
5. Szaváthi 908 hold 3-ik napjé föld.
6. Szaváthi 480 hold 4-ik napjé föld.
7. Szaváthi 476 hold 5-ik napjé föld.
8. Szaváthi 788 hold 6-ik napjé föld.
9. Szaváthi 810 hold 7-ik napjé föld.
10. Szaváthi 908 hold 8-ik napjé föld.
11. Szaváthi 70 1/2 hold 9-ik napjé föld. 1866. szept. 30-ik napjától számított 6 évre külön-külön, vagy a nemig magyar kir. helytartótanácsnak f. hó 17-én 35,800. sz. a. kelt megas intésványra nyomán az árveretők és bérlői számlakövek kivánságának képest összekötött nyugvóli darabokban 12 évre is, a sámsóci udvarházra Debrecezen a városban a városban vagy tartományban, a többi javadalmakra néve pedig a helyszínen Szaváthon f. évi június 14. és 15-én tartandó nyilvános árverés mellett a városi számvédelmetnél addig is megtekinthető előleges feltételek szerint, haszonbérbe fognak adni, mely haszonbérbe ávadás a bérlői kívánók megjelölő beadványával ellátva, azon megjelölésel hivatalos meg, hogy a haszonbérbeadásnál a jelenlegi haszonbér után számított 10%-től hánópnóssal ellátott irásbeli ajánlatok is elfogadjának. - Debrecezen 1866. május 30. 8-3

Alkalmazás keresetlők!
Egy szakértő gépész, ki a gőz-csaplógépek kezelésénél tökéletes járatossággal bír: mint ilyen ajánlja magát mindazon vállalkozók arak ügyelműbe, kik szűkületű a tokiatásban igénybe venni látják. Dövebben értesíthetnek Kardos Bálinthoz címzett bérmentes levél útján Eszékben (a p. Kis-Márja). 3-3

Laurentius 28 kiadást ért
„Önévteleme”
ezimű művének eredeti kiadása.
Orvosi tanácsadó némi betegségekben, név szerint **gyógyszeri állapotokban.**
Kemény kötet, 282 lap, 60 borsintár ábrával, borítékba posztolva.
Ára 1 tallér 10 ezüst garas = 2 frt 24 kr. minden hiteles könyvkereskedésben folyton kapható.
Pestben: **Martleben és társai.**
Figyelni kell arra, hogy Laurentius eredeti kiadásának minden példányának azonos névjegyzéve van legesetűlve. - A műnek használatára csak azonos névjegyzéve kivonattal és utánaírt tökéletesen hűben, azonos példosított művek, amint ezt már előzőlkben is elárultja. 7-12

Arverési hirdetés.
Sz. kir. Debrecezen városi törvényszékének telekhányvi tanácsa által közhírré tétetik, miszerint Csáka Péternek paterál kúlvárosi 3094. sorozású szűk 800 afdra becsült háza, folyó 1866. évi június 10. szűkesség esetére augusztus 2-ik napján, d. u. 3 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverés útján bíróság el fog adni. - Az árverési feltételek a telekvivaltat iródjában megtekinthetők. - Kelt Debrecezen a városi törvényszék telekhányvi tanácsának 1866. máj. 23-án tartott üléséből. 4-3

Hirdetmény.
A néhai Szanyó György Sándor és neje eszékben tartandó a Szabolcsmegyei Újfehértón a hazai vaspályá ottani állomása közelében felvett telekkel, összesen 309 ezüst. holdnyi föld mészázott helyreállítás, udvarháza s gazdasági épületekkel, mely összes becére 12,000 afdt. a eszékben, amely hátrahagyott folyton, a helyszínen f. d. aug. 30. szűkesség esetére szept. 27-ik napján d. u. 3 órakor árverés útján adni fognak. - Az árverési feltételek addig is előírt tokeggondnoknál Nygykálóban vagy Jánthó Lajos egyik választmányi tagnál Újfehértón, venni kívánók által megtekinthetők. - Nygykáló 1866. máj 20. 3-3

Arverési hirdetés.
Sz. kir. Debrecezen városi törvényszékének telekhányvi tanácsa által közhírré tétetik, miszerint H. P. n. sz. 134. szám alatt 800 afdra becsült háza, eszékű 4 hold és 800 [] al eszékű földdel, folyó 1866. évi július 2. szűkesség esetére augusztus 2-ik napján, d. u. 3 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverés útján bíróság el fog adni. - Az árverési feltételek a telekvivaltat iródjában megtekinthetők. - Kelt Debrecezen a városi törvényszék telekhányvi tanácsának 1866. máj. 23-án tartott üléséből. 4-3

Bergmann
fog-gyapotja
mindenfélé fogfájdalom rögtöni lecsillapítására ajánltatik.
Egy adag 20 kr.
Kapható Debrecezenben egyedül
Borsos Ferencz
Kigyó-hoz címzett gyógyszerárban.

Arverési hirdetés.
A dolr. ref. egyház részéről közhírré tétetik, hogy ezen egyház alapnyvájához tartozó piactéren 1822. számú ház alát fel, jelenleg f. év. Márton László ur által haszonbérbe birt birtok, f. év. nov. 1-1/2 napjától 6 egymás után következő évre az egyháznak tartozó f. év. jun. 21. szükség esetére jul. 19-én a tegelőtől 2-3